

PROTOKÓŁ

z przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Zakładzie Komunalnym w Sulejowie w zakresie gospodarki finansowej oraz prawidłowości działania zakładu zgodnie z ustalonymi procedurami i przepisami prawa w okresie od dnia 1 stycznia 2010r. do dnia 30 września 2016r.

Burmistrz Sulejowa zarządzeniem Nr 141/2016 z dnia 5 października 2016 r. w sprawie powołania Komisji do przeprowadzenia kontroli w zakresie gospodarki finansowej w Miejskim Zakładzie Komunalnym, działając w oparciu o art. 31 oraz 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r., poz. 446) oraz art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2013r., poz. 885 ze zm.), powołał Komisję do przeprowadzenia kontroli w zakresie zbadania prawidłowości funkcjonowania gospodarki finansowej w MZK w Sulejowie oraz prawidłowości działania zakładu zgodnie z ustalonymi procedurami i przepisami prawa.

W skład Komisji:

- Grażyna Michalak – inspektor ds. kontroli wewnętrznej - przewodnicząca Komisji – upoważnienie do przeprowadzenia kontroli – znak:OR.0052.79.2016 z dnia 11 października 2016r.;
- Grażyna Michalska – Główna Księgowa MOPS – członek – upoważnienie do przeprowadzenia kontroli – znak:OR.0052.80.2016 z dnia 11 października 2016r.

Termin wykonania kontroli i przedstawienia wyników kontroli: od dnia 11 października 2016r. do dnia 14 października 2016r.

Zakres merytoryczny kontroli obejmował zweryfikowanie dokumentów źródłowych na podstawie których zbadano prawidłowość funkcjonowania gospodarki finansowej w MZK w Sulejowie oraz prawidłowość działania zakładu zgodnie z ustalonymi procedurami i przepisami prawa.

I. Ustalenia szczegółowe

1) Dopłaty do taryfy za zbiorowe odprowadzania ścieków

Rozliczenie wykorzystanej dotacji przedmiotowej stanowiącej dopłatę Gminy do odprowadzonych ścieków za lata 2010-2015

Rok	Przedmiot dotowania m 3	Wartość przelicznika netto z Uchwały RM	Przekazana dotacja przez Gminę netto	Faktyczna kwota do przekazania dotacji netto	Zwrot dotacji dla Gminy	Zwrot dotacji dla MZK	uwagi
2010	139 448,16	5,32	646 355,16	741 864,21		95 509,05	Kwotę
2011	135 387,94	4,62	623 700,00	625 492,28	1 792,28	0,00	47738,32
2012	150 106	3,49	523 500,00	523 869,94	0,00	369,94	MZK dokonał
2013	151 488,32	3,39	440 700,00	513 545,40	0,00	72 845,40	zwrotu
2014	112 950,60	2,80	364 000,00	316 261,68	47 738,32	0,00	31.12.2014
2015	112 776,50	2,80	315 000,00	315 774,20	0,00	774,20	
	Razem				1 792,28	169 498,60	
	Ogółem do przekazania dla MZK				0,00	167 706,32	
				0,00		0,00	

JMS

Prm2
1
1/20

Z analizy powyższej tabeli wynika, że:

- MZK winien zwrócić Gminie w roku 2011 kwotę 1.792,28 zł netto + VAT wraz z odsetkami tytułem niewykorzystanej dotacji;
- Gmina winna zwrócić dla MZK w Sulejowie w okresie 2010 – 2015 kwotę 169.498,60 zł netto wraz z podatkiem VAT i należnymi odsetkami z tytułu niewykonanych niżej wymienionych uchwał Rady Miejskiej w Sulejowie za lata 2010 – 2015 w przedmiocie ustalenia dopłaty do taryfy za zbiorowe odprowadzania ścieków.

Kontrolujące ustaliły, iż w latach 2010 – 2015 stawka dopłaty do taryfy za zbiorowe odprowadzania ścieków (dotacja) w drastyczny sposób obniżała się w poszczególnych latach co powodowało występowanie coraz większej straty na wyniku „Oczyszczalnia”.

Stawka ta kształtowała się w kwotach netto następująco:

- 2010 r. – kwota 5,32 zł za odprowadzenie 1 m³ oczyszczonych ścieków (uchwała Nr XXXII/327/2009 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 24 listopada 2009r.);
- 2011 r. – kwota 4,62 zł za odprowadzenie 1 m³ oczyszczonych ścieków (uchwała Nr XLV/439/2010 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 8 listopada 2010r.);
- 2012 r. – kwota 3,49 zł za odprowadzenie 1 m³ oczyszczonych ścieków (uchwała Nr XII/101/2011 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 24 listopada 2011r.);
- 2013 r. – kwota 3,39 zł za odprowadzenie 1 m³ oczyszczonych ścieków (uchwała Nr XXIII/220/2012 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 29 listopada 2012r.);
- 2014 r. – kwota 2,80 zł za odprowadzenie 1 m³ oczyszczonych ścieków (uchwała Nr XXXIII/316/2013 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 26 listopada 2013r.);
- 2015 r. – kwota 2,80 zł za odprowadzenie 1 m³ oczyszczonych ścieków (uchwała Nr V/17/2014 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 30 grudnia 2014r.);
- 2016 r. – kwota 2,80 zł za odprowadzenie 1 m³ oczyszczonych ścieków (uchwała Nr XVII/138/2015 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 24 listopada 2015r.).

Analiza kalkulacyjna przy niezmienionej stawce dopłaty do taryfy za zbiorcze odprowadzanie ścieków w kontrolowanym okresie na poziomie roku 2010.

Rok	Przedmiot dotowania m 3	Wartość przelicznika netto z Uchwały RM	Przekazana dotacja przez Gminę netto	Faktyczna kwota do przekazania dotacji netto	Zwrot dotacji dla Gminy	Zwrot dotacji dla MZK
2010	139 448,16	5,32	646 355,16	741 864,21		95 509,05
2011	135 387,94	5,32	623 700,00	720 263,84	0,00	96 563,84
2012	150 106	5,32	523 500,00	798 563,92	0,00	275 063,92
2013	151 488,32	5,32	440 700,00	805 917,86	0,00	365 217,86
2014	112 950,60	5,32	364 000,00	600 897,19	0,00	236 897,19
2015	112 776,50	5,32	315 000,00	599 970,98	0,00	284 970,98
	Razem				0,00	1 354 222,85
	Ogółem kalkulacja				0,00	1 354 222,85

Rada Miejska w Sulejowie podejmując ww. uchwały w sprawie ustalenie dopłaty do taryfy za zbiorcze odprowadzanie ścieków nie dokonywała żadnych analiz mających wpływ na działalność MZK.

W załączeniu kserokopie uchwał Rady Miejskiej w Sulejowie w sprawie ustalenie dopłaty do taryfy za zbiorcze odprowadzanie ścieków za lata 2009 – 2015 – stanowią załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

2) Straty na Przychodni ZOZ w Sulejowie Pl. Targowy 20 oraz Ośrodka Zdrowia we Włodzimierzowie.

Kontrolujące ustaliły, że w roku 2002 Gmina Sulejów otrzymała w darowiźnie od Powiatu Piotrkowskiego nieruchomości: Przychodnię ZOZ w Sulejowie Pl. Targowy 20 oraz Ośrodek Zdrowia we Włodzimierzowie.

W dniu 17 grudnia 2002r. umową użyczenia ówczesne władze użyczyły ww. nieruchomości:

- Przychodnię ZOZ w Sulejowie Pl. Targowy 20 – Szpitalowi Rejonowemu w Piotrkowie Tryb., Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Sulejowie oraz dla Biura Obsługi Jednostek Oświatowych w Sulejowie;

- Ośrodek Zdrowia we Włodzimierzowie – Szpitalowi Rejonowemu w Piotrkowie Tryb.

Umowy użyczenia zawarte zostały na czas nieokreślony (z mocą obowiązującą na dzień 1 marca 2002r.) a nieruchomości przekazane zostały **w bezpłatne używanie** ww. podmiotom.

Ustalono w MZK, iż dowodem PT (PT – dokument księgowy przekazujący środki trwałe), Gmina w dniu 27 lutego 2002 r. ww. budynki przekazała na rzecz MZK.

Kontrolujące stwierdzają, że budynki te generowały w latach 2010 - 2015 bardzo wysokie straty co obrazuje poniższa tabela:

Analiza strat w latach 2010 - 2016 w budynkach ZOZ przejętych od Gminy								
Podmiot	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	30.09.2016	Razem
Przychodnia Sulejów	-29 457,38	-19 346,79	-26 736,65	-24 544,01	-26 989,38	-33 785,77	-17 726,63	-178 586,61
Ośrodek we Włodzimierzowie	-14 344,24	-15 866,22	-12 035,34	-544,25	545,32	-32 294,98	-10 496,81	-85 036,52
	Razem	-35 213,01	-38 771,99	-25 088,26	-26 444,06	-66 080,75	-28 223,44	-263 623,13

Budynki ww. nie były dotowane przez Gminę.

Na powyższe straty miały wpływ brak naliczonego czynszu, który w części rekompensowałby:

- koszty napraw i drobnych remontów – np. remont pieca co;

- koszty modernizacji budynków i urządzeń np. wymianę starych grzejników przy ogrzewaniu gazowym, brak przez wiele lat ogrzewania budynków związany był z stałą utratą ciepła.

Gmina zawierając umowy nie dokonała analizy wieloletniego utrzymania tychże budynków i przekazując budynki na stan MZK przerzuciła koszty utrzymania na MZK pozbywając się problemu.

Kserokopie umów użyczenia budynków dla Przychodni ZOZ w Sulejowie Pl. Targowy 20 oraz Ośrodka Zdrowia we Włodzimierzowie stanowi załącznik nr 2 do protokołu kontroli.

3

3) Niedoszacowanie projektów zleczanych przez Gminę do wykonania przez MZK w roku 2016r., na wybranych przykładach:

Nazwa zlecenia	Kosztorys MZK	Kwota zapłaty przez Gminę	Różnica
Miejsca postojowe przy Szkole Podstawowej na Podklasztorzu	39.878,00	36.500,00	- 3.378,00
Plac zabaw Poniatów - przedszkole	28.859,00	26.600,00	- 2.259,00

Gmina dokonując zlecenia wykonania projektów przez MZK nie zabezpieczyła w budżecie pełnych kosztów zleceń co ma istotny wpływ na wynik finansowy MZK. Przedkładany kosztorys przez MZK winien być zatwierdzony co do jego zakresu i wartości przez kierownictwo Urzędu Gminy.

Zdaniem kontrolujących, w samym zleceniu winien znaleźć się zapis, że wartość zlecenia może ulec zmianie po wyspecyfikowaniu i zatwierdzeniu przez Gminę końcowych kosztów zadania.

Niedoszacowanie na przykładowych projektach wyniosło w 2016r. - 5.637,00 zł.

4) Ustne ustalenia pomiędzy Gminą a MZK niezbędnych zakupów inwestycyjnych mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie zakładu budżetowego w latach 2010 - 2015.

- zakup śmieciarki SK-1 - 2009r. na kwotę 191.540,00 brutto

Ustalono w wyniku kontroli, iż zakup powyższy uzgodniony był na zebraniu kierownictwa Urzędu w roku 2009, na którym Gmina zobowiązała się dokonać dofinansowania za zakupiony samochód. Zakupu Gmina nie zrefundowała.

- zakup pompy wraz z osprzętem do osadów do czyszczenia osadnika Imhoffa w roku 2011 za kwotę 34.440,00 zł

Ustalono w wyniku kontroli, iż ww. zakup również uzgodniony był na zebraniu kierownictwa Urzędu, na którym ustalono, że Gmina pokryje koszt zakupu gdyż firma, która wygrała przetarg na budowę oczyszczalni ścieków wymagała czystych komór osadnika Imhoffa. Wówczas Gmina zobowiązała MZK do wykonania tego zadania do którego niezbędny był zakup ww. sprzętu.

- zakup dokumentacji i montaż linii sortowniczej w 2011 r. na kwotę - 7.453,92 zł

Ustalono, iż Urząd Miejski zakupił linię sortowniczą do której nie było dokumentacji a zakup inwestycyjny nie przewidywał montażu. Kwota powyższa również nie została zrefundowana przez Gminę. Zakupem dokumentacji i montażem obciążony został MZK.

Na przełomie lat 2010 - 2016 MZK dokonało zakupu środków trwałych m.in.

- w roku 2010 na kwotę - 41.681,00 zł
- w roku 2011 na kwotę - 60.639,33 zł
- w roku 2012 na kwotę - 0,00 zł
- w roku 2013 na kwotę - 30.200,00 zł
- w roku 2014 na kwotę - 16.992,00 zł
- w roku 2015 na kwotę - 298.966,67 zł, w tym dotacja 40.000 zł z Gminy
- w roku 2016 na dzień 30.09. - kwotę - 155.950,00 zł.

4

Ustalono, iż wszystkie zakupy inwestycyjne, za wyjątkiem dotacji do samochodu NISSAN, do którego Gmina dofinansowała kwotę 40.000,00 zł, finansowane były ze środków MZK.

Kontrolujące stwierdzają, iż podstawową formą dotowania działającego zakładu budżetowego jest dotacja przedmiotowa. Dotacje dla zakładu budżetowego nie może przekroczyć 50% kosztów jego działalności, za wyjątkiem dotacji inwestycyjnych (art.24 ust.5 ustawy o finansach publicznych).

Zakład budżetowy może otrzymać **między innymi** następujące dotacje:

- **dotację przedmiotową** (art.24 ust.4 ustawy o finansach publicznych) - jest to dopłata do określonych rodzajów wyrobów lub usług, kalkulowanych wg stawek jednostkowych;

- **dotację podmiotową** (art.24 ust.5 ustawy o finansach publicznych) - w zakresie określonym w odrębnych przepisach;

- **dotację celową** na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, zakupów inwestycyjnych (art.24 ust.5 ustawy o finansach publicznych) - w zakresie określonym w odrębnych przepisach. Użycie przez ustawodawcę wyrażen „dofinansowanie”, „finansowanie” oznacza, że **dotacja celowa może w 100% finansować koszty realizacji inwestycji samorządowego zakładu budżetowego.**

Przyznanie i udzielenie dotacji dla samorządowego zakładu budżetowego następuje na wniosek kierownika zakładu budżetowego poprzez planowanie przez organ stanowiący w budżecie gminy wydatku w formie dotacji celowej.

5) Należności i zobowiązania Miejskiego Zakładu Komunalnego

Należności MZK na dzień 30 września 2016r. wynosiły:

- **wymagalne – 408.771,12 zł**
- **niewymagalne – 246.060,32 zł.**

Należności ogółem – 654.831,44 zł - na powyższe należności składają się:

1. od odbiorców za wodę i ścieki:
 - wymagalne 115.735,80 zł
 - niewymagalne 102.069,79 zł
2. od odbiorców za wykonane przyłącza:
 - wymagalne – 23.776,24 zł
 - niewymagalne – 8.898,89 zł
3. od odbiorców za wywóz nieczystości stałych i płynnych:
 - wymagalne – 8.084,98 zł
 - niewymagalne – 21.751,27 zł
4. niezapłacone czynsze:
 - wymagalne – 216.638,03 zł
 - niewymagalne – 0,00 zł
5. za usługi transportowe:
 - wymagalne – 40.587,99 zł
 - niewymagalne – 113.340,37 zł
6. czynsze z lokali użytkowych:
 - wymagalne – 3.734,11 zł
 - niewymagalne – 0,00 zł
7. od wspólnot mieszkaniowych:
 - wymagalne – 213,97 zł
 - niewymagalne – 0,00 zł.

Zobowiązania MZK na dzień 30 września 2016r. wynosiły – 1.433.159,56 zł, w tym wymagalne z tytułu zakupu towarów i usług – 494.596,24 zł.

5

6) Przewidywany wynik finansowy na dzień 31.12.2016r.

- Dochody – 6.900.000,00 zł
- Koszty – 6.900.000,00 zł
- Wynik – 0,00 zł**

Załącznik – kalkulacja wyniku finansowego na 31 grudnia 2016r. stanowi **załącznik nr 3** do protokołu kontroli.

Wnioski końcowe:

1. W latach 2013 i 2016 Dyrektorzy MZK w Sulejowie przedłożyli programy naprawcze pisma o numerach:

- MZK/255/2013 z dnia 2.08.2013 r. skierowane do Rady Miejskiej w Sulejowie Komisja Rewizyjna;
- MZK/258/2016 z dnia 15.09.2016r. skierowane do Urzędu Miejskiego w Sulejowie.

Program naprawczy z roku 2013 nie został przez ówczesne władze analizowany i nie podjęto w związku z tym żadnych działań w kierunku naprawy finansów MZK.

Program naprawczy z 2016r. jest programem który władze Gminy winny przeanalizować i wyciągnąć stosowne wnioski.

W załączeniu kserokopie programów naprawczych – **załącznik nr 4** do protokołu kontroli.

2. Dokonać przelewu na rachunek MZK zaległej dotacji netto wraz z podatkiem VAT i należnymi odsetkami z tytułu nie przekazania całości należnej dotacji zgodnie z uchwałami Rady Miejskiej w Sulejowie.

3. Rozważyć możliwość podjęcia uchwały odnośnie dopłaty podwyższającej stawkę do realnej wartości za 1 m³ odprowadzanych ścieków.

4. Rozważyć możliwość zmiany umów użyczenia budynków Przychodni ZOZ w Sulejowie oraz Ośrodka Zdrowia we Włodzimierzowie.

Kontrolujące wnioskuje o przelanie na rachunek MZK z budżetu Gminy środków finansowych stanowiących utratę należnego czynszu na ww. budynkach.

5. Gmina dokonując zlecenia wykonania projektów przez MZK nie zabezpieczyła w budżecie pełnych kosztów zleceń co ma istotny wpływ na wynik finansowy MZK. Przedkładany kosztorys przez MZK winien być zatwierdzony co do jego zakresu i wartości przez kierownictwo Urzędu Gminy.

Zdaniem kontrolujących, w samym zleceniu winien znaleźć się zapis, że wartość zlecenia może ulec zmianie po wyspecyfikowaniu i zatwierdzeniu przez Gminę końcowych kosztów zadania.

W związku z powyższym należy w budżecie prawidłowo zabezpieczać środki na zadania zlecane do MZK.

6. Wszystkie zakupy inwestycyjne oraz prace zlecane zakładowi budżetowemu winny być sporządzone na piśmie co uchroni zakład budżetowy przed ponoszeniem niejednokrotnie niezaplanowanych wydatków.

7. Projekt budżetu Gminy dla MZK należy sporządzać w sposób rzetelny w oparciu o realne dane przedkładane przez Dyrektora MZK.

USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 7 ponumerowanych i zaparafowanych stron.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielała:

Pani Nina Bielenik – Główna Księgowa MZK

Pan Krzysztof Olczyk – po. Dyrektora MZK

Integralną część protokołu stanowią załączniki:

1. Kserokopie uchwał Rady Miejskiej w Sulejowie w sprawie ustalenie dopłaty do taryfy za zbiorcze odprowadzanie ścieków za lata 2009 – 2015.
2. Kserokopie umów użyczenia budynków dla Przychodni ZOZ w Sulejowie Pl. Targowy 20 oraz Ośrodka Zdrowia we Włodzimierzowi,
3. Kserokopie programów naprawczych: MZK/255/2013 z dnia 2.08.2013 r. oraz MZK/258/2016 z dnia 15.09.2016r.
4. Kalkulacja wyniku finansowego na 31 grudnia 2016r.

Niniejszy protokół sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano w dniu 14 października 2016 r.

Kontrolujace:
INSPEKTOR
ds. Kontroli Wewnętrznej
Grażyna Michalska
.....
(Grażyna Michalska – Inspektor ds.
Kontroli Wewnętrznej)

Grażyna Michalska
.....
Grażyna Michalska –
(Główna Księgowa MOPS)

Kontrolowany :
– Miejski Zakład Komunalny

GŁÓWNY KSIĘGOWY
Nina Bielenik
.....
Nina Bielenik

BIEROWNIA
Zakładu Wod.-Kan.
Krzysztof Olczyk
.....
Krzysztof Olczyk

Miejski Zakład Komunalny
w Sulejowie
ul. Konecka 46 tel. 818-21-63
97-330 Sulejów
NIP 771-000-85-89